

Milé sestry a milí bratři, v tom, co jsme právě slyšeli z evangelia, jde všechno jaksi obráceně. Děje se to naopak, než by mělo nebo než bychom očekávali. Slyšte pozorně, co všechno může být zpěvráceno. Už samotný začátek: **Přijde k němu malomocný. (40)**

Co

pak se má co malomocný pohybovat na veřejnosti?! Lidem stíženým leprou bylo zakázáno chodit mezi zdravé. Měli se jim klidit z cesty. Dokonce už z dálky měli vykřikovat a upozorňovat na nebezpečí nákazy, kdyby se někdo náhodou, nevědomky k nim přiblížil. Tento malomocný však nehledí na předpisy a ustanovení. Směle až drze kráčí Ježíšovi naproti. Jeho očekávání jde proti vší logice. Nepočítá s možností, že by se nemoc mohla přenést na zdravého, naopak doufá, že se zdraví z Krista přeneseme na něj, chorého. Doufá, že směr Kristovy životodárné síly přetlačí zhoubnou sílu malomocenství, která v něm panuje.

**Přijde k němu malomocný**, je psáno. A také Pán Ježíš se zachová jinak, než je běžné. Nenechá se chorým člověkem zastrašit. Neutíká před ním, nekřičí na něj, ať zaleze, neotočí zhnuseně svůj pohled na druhou stranu a nepřidá do kroku. On se s ním prostě setká. Neodžene ho ze své cesty. (Mimochodem, ze své cesty Kristus později odehnal apoštola Petra, který mu svůdně a nanicovatě radil, ať se vyhne problémům a nechodí do hlavního města.) Lidi potřebné a zoufalé Ježíš přijímá a naopak do patřičných mezí vykazuje ty, kdo si myslí, že se život obejde bez těžkostí a trápení. Myslím, že našim modlitbám, naší odvaze modlit se prospěje, když si budeme

**Přijde k němu malomocný a na kolenou ho prosí: „Chceš-li, můžeš mne očistit.“ (40)**

Opět jiná situace, než s jakou se běžně setkáváme. Ten člověk byl smrtelně nemocný, doslova a do písmene se na něj hodilo označení

*nešťastník*

. Život, jaký žil, byl plný neštěstí. Nejenže byl nemocný, ale byl i vyvržený ze společnosti. Zkuste si shánět obživu, když se vás ostatní štítí. Směl se družit jenom s podobně nemocnými. Ten

zbědovaný člověk měl spoustu důvodů na svůj život nadávat. Klidně mohli zahořknout a nadávat Pánu Bohu. Ale on tak nečiní. Nepřijde před Ježíše a nevmete mu do tváře pohrdavou poznámku: „Kde je ten tvůj dobrý Bůh, ten laskavý nebeský Otec, když mne potkalo takové neštěstí? Pročpak mne nezbaví mojí bídy?“ My známe tento ukřivděný tón od svých současníků. „Proč Bůh dopouští zlé věci? Kdyby existoval, přece by je nepřipustil.“ Úvaha, která mnohému člověku postačí na obhajobu bezvěrectví. Jenže zde se s podobnou argumentací nesetkáváme. Zase je vše naruby. Malomocný nenadává na Boha, on hledá pomoc. Neznamená to, že by dotyčný – když Boha neobviňuje – měl všechny otázky vyřešeny. On neví, proč Bůh na něj dopustil takové neštěstí, ale současně také neví, proč by jeho neštěstí mělo pokračovat. On věří, že změna je možná. On věří ve změnu z Božího slitování, on věří ve změnu z Kristových rukou.

**„Chceš-li, můžeš mne očistit.“**

**Ježíš se slitoval, vztáhl ruku, dotkl se ho a řekl: „Chci, buď čist.“ (41)** Už jsem mluvil o tom, že se Kristus malomocného nešťítí. Nevyhýbal se kontaktu s ním. A znovu zde čteme věc, která překračuje naše očekávání. My bychom se nadáli, že když už chce Kristus něco s malomocným mít, tak že to probere z odstupů pěkně ústně. Vždyť kdo by sahal na malomocného? Jenže Ježíš se nakaženého prosebníka dotýká. Přestupuje onu pomyslnou hranici, za kterou se zdravý člověk neodvažuje vypravit. Dělá věc divnou, nesamozřejmou, pro mnohé odpudivou. Hlavním motivem však pro něj není snaha ukázat se jako divotvorce, jako zázračný uzdravovatel či mocný vyslanec Boží. Dočítáme se o Kristově motivaci:

**Ježíš se slitoval.**

Rozhodnutí, která vycházejí pouze z hlavy, nemívají zdaleka takový dosah jako rozhodnutí, vycházející ze srdce. (Vzpomeňme na zamilované, čeho jsou schopni a nad čím my jen kroutíme nechápavě hlavou.) Pán Ježíš má tutéž motivaci, jakou mívá Bůh – slitování, milosrdenství, láska. Říkejte tomu, jak chcete, ale pořád to bude pohnutka poněkud nevypočitatelná, nicméně pohnutka mocná a průrazná. Právě díky téhle kristovské motivaci se už od starověku pouštěli křesťané do pomoci malomocným a právě touto pomocí těm nejubožejším i podnes dokazují Boží lásku po světě. Ostatně ani sama církev, nepotřebuje abychom se strachovali, co bude, až staří odejdou, kdo se postará o kostely, kdo převezme dědictví po otcích. To jsou záležitosti rozumu, nad kterými lze stále přemýšlet. Klíčový je postoj srdce. Zda máme druhé rádi, zda se slitujeme nad jejich potížemi, zda jsme ochotni z lásky něco udělat proti jejich nešťastnému bezvěrectví.

□□□□□□□□□□ **Chci, buď čist.** Jen pár slov stačí, aby k nešťastníkovi pronikl záblesk štěstí. **Chci, buď čist,**

ta věta je startovní výstřel, po němž se má rozeběhnout záchrana. Nás možná překvapí, onen zvláštní slovník. Nemluví se o nemoci a uzdravení, mluví se o čistotě. V tehdejší pojetí bylo

malomocenství nahlíženo jako cosi, co člověka znečišťuje. Malomocný byl jako zanedbaný, zapáchající jedinec, který ani nesmí do slušné společnosti. Navíc nesměl ani do chrámu, poněvadž se nehodilo, aby u svatých obřadů figuroval někdo, jehož život byl tak žalostně nepovedený a u něhož hrozilo, že svým neštěstím nakazí i ostatní. Malomocenství nemohlo být tenkrát léčeno. Buď samo ustalo, odeznělo a vyvanulo, anebo se vleklo pořád dál. I dnes jsou choroby, ne které neexistuje lék. Vedle nemoci těla jsou to i nemoci lidského nitra. Zahleděnost do sebe, zatvrzelost vůči Bohu, letitá zloba či nenávist k lidem – to vše nelze vyléčit jinak, nežli zásahem Boží milosti. Kdo je takto zakletý do svého neštěstí, ten potřebuje slyšet osvobodivé Ježíšovo slovo. Kristus svým evangeliem vyprošťuje z postoje, kdy se cítíme a třeba i jsme zneuznání a odstrčení. Kdy jsme svou minulostí diskvalifikováni pro další plnohodnotný život, kdy na nás ulpívá špína našich chyb a špatností.

***Chci, buď čist,***

je Ježíšův program.

***A hned se jeho malomocenství ztratilo a byl očištěn.*** (42) Nejnepochopitelnější věc v celém vyprávění. Jak je taková změna možná? Nevím. Ale stal se. Přece se nebudeme pohoršovat nad nenadálými uzdraveními či zlepšeními zdravotního stavu! Raději dál klidně žasněme a hlavně – hlavně se z nich radujme.

Ovšem s divnými událostmi pořád ještě nejsme u konce. Malomocný se raduje ze svého uzdravení, ale co Ježíš?

***Ježíš mu pohrozil a poslal jej pryč.*** (43) Proč mu Kristus vyhrožuje? Snad všechno jiné bychom čekali v onu chvíli – smích či slzy, zaražené mlčení či ztřeštěné poskakování, nespoutanou modlitbu díky či jen přerývané koktání, šepot i křik. Snad všechno jiné bychom čekali – ale hrozby a pohružky? To nám sem nezapadá. Přesto jsem přesvědčen, že Kristus ví, co dělá. Zaprvé: vyzná se v lidských srdcích, ví o našem sklonu zkreslovat a retušovat minulost, vytěšňovat z ní Stvořitelovu péči a převádět vše na přírodu, na naše schopnosti nebo na pouhou náhodu. Ježíšova hrozba mohla vypadat takto: „Dej si pozor, abys nezapomněl, jak se ti to stalo! Malomocenství neodešlo jen tak. Veliké štěstí tě potkalo díky Bohu, zakusil jsi slitování Boží. Nehledej vysvětlení své životní změny v oblasti rozumu. Ono spočívá v oblasti srdce.“ Vedle varování před zapomenutím má Ježíšova hrozba ještě druhý rozměr. On hrozí, že toto uzdravení jako každý jiný zázrak bylo zpochybňováno.

***Nařídil mu: „Ne abys někomu něco říkal! Ale jdi, ukaž se knězi a obětuj za své očištění, co Mojžíš přikázal – jim na svědectví.“***

(44)

„Honem si pospěš za odborníky, ať tvé vítězství nad malomocenstvím potvrdí. Oni ti dají osvědčení, že nemoc je pryč. Dotáhni proceduru obvyklým způsobem až do konce, ať nikdo nemůže nic namítat. Ať už jsi pro všechny čistý a zbavený potupného malomocenství.“

Zda skutečně uzdravený malomocný vyhledal kněze a pořídil si patřičnou zdravotní dokumentaci, nevíme. Víme však, že rozhodně o svém zážitku s Kristem nemlčel. **On odešel a mnoho o tom vyprávěl a rozhlašoval, takže Ježíš už nemohl veřejně vejít do města, ale zůstával venku na opuštěných místech. a chodili k němu odevšad. .** (45)

Další věc, která se děje zcela obráceně. Pán Ježíš si přál pozvolný rozjezd své činnosti. Netoužil po halasné slávě a přílišný zájem davů mu bránil v setkávání s jednotlivci. Pověst o Ježíšových mocných činech však nešlo zastavit. Způsobila přímo raketový start jeho popularity. Ač měl malomocný mlčet, mluvil. A mluvil velmi. Já ho chápu. Když jsme se na přelomu 80. a 90. let na gymnáziu setkali s evangeliem a pocítili tu obrovskou moc, jakou vyzařuje Bible, tehdy jsme nemohli mlčet. Byli jsme zasaženi, nadšeni a podobně jako malomocný i proměnění tím, co říkal Kristus. Nemohli jsme mlčet. Mluvili jsme se spolužáky o své radosti z víry, o naději, že Bůh mění neštěstí, jež se zdají být neměnná. A vlastně díky téhle zkušenosti jsem se později vydal na bohosloveckou fakultu a do kazatelské služby. Ano, ono je o čem mluvit. **Zpívejte Pánu nové písně, vždyť divné věci učinil,** vyznávali jsme v úvodním žalmu.

Sestry a bratři, v dnešním evangeliu se spousta věcí děje jinak, obráceně, než bychom čekali. My často přistřihujeme naději křídla. Míváme své představy dobře zdůvodněné. Abraham a Sára byli bezdětní starci. Když přišla řeč na možného potomka, Sára se v ústraní smála. Ona že tomu přece rozumí nejlíp, tak co ji budou povídat nějací nahodilí kolemjdoucí! Jenže jak je vidět, věci se někdy opravdu dějí jinak, než lze předpokládat. Starým manželům se narodí vysněné dítě. Malomocný dostane vytoužené zdraví. A my, kteří jsme o Pánu Bohu už tolikrát slyšeli, načerpáme novou radost a důvěru, že on proměňuje také náš život, plný nedostatků, že proměňuje náš chatrný sbor a že k lepšímu proměňuje i leccos v okolním světě. Amen.

*Genesis 18,1-15* 98;, 215; 509; 635

*Kázání na 14. neděli po Trojici, 13. září.*